

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Лучні фітоценози»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	Навчальна дисципліна викладається для усіх освітніх програм зазначених спеціальностей: 101 Екологія, 201 Агрономія, 193 Геодезія та землеустрій, 206 Садово-паркове господарство, 205 Лісове господарство, 202 Захист і карантин рослин
Тип і назва освітньої програми	ОПП Агрономія, ОПП Екологія, ОПП Геодезія та землеустрій, ОПП Садово-паркове господарство, ОПП Лісове господарство, ОПП Захист і карантин рослин
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких лекцій – 16 годин, практичних – 24 годин (денна форма навчання). Лекцій 4 год., практичних – 2 год. (заочна форма навчання) Форма семестрового контролю – залік.
Мова викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Марініч Любов Григорівна. к. с. - г. н., доцент кафедри рослинництва. Контакти: каб. 47(навчальний корпус № 1) <i>E-mail:</i> liubov.marinich@pdau.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/people/marinich-lyubov-grygorivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах. ЗК 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих й аграрних наук.
Програмні результати навчання	РН 6. Розуміти основні екологічні закони, принципи охорони довкілля та ресурсокористування РН 10. Уміти обирати та використовувати відповідні технології виробництва для отримання рослинної біомаси і якісного насіння сільськогосподарських культур
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти низки соціальних навичок: – критичне мислення; – брати на себе відповідальність і уміти приймати рішення – організаторські вміння.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	

Ознайомити студентів із різноманіттям, структурою та функціонуванням трав'яних угідь, що складаються з природних і штучних рослинних асоціацій. Розвинути у студентів знання та навички, необхідні для оцінки та управління екологічними системами, а також для практичного застосування принципів збереження та поліпшення біорізноманіття на луках. У процесі навчання студенти повинні оволодіти методами дослідження фітоценозів, розумінням їхнього впливу на агроєкосистеми та виробництво кормів, а також навичками впровадження екологічно сталих технологій у використанні природних ресурсів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Поняття, класифікація та значення лучних фітоценозів.
 Тема 2. Біологічна різноманітність луків: види рослин, їх структура та функції.
 Тема 3. Фактори, що впливають на формування лучних фітоценозів: клімат, ґрунти, водний режим.
 Тема 4. Агроєкологічні аспекти використання луків та їх роль у кормовиробництві.
 Тема 5. Методи дослідження лучних фітоценозів: польові спостереження, статистичний аналіз.
 Тема 6. Консервація та відновлення природних луків: сучасні підходи та технології.
 Тема 7. Вплив антропогенних чинників на стан та динаміку лучних фітоценозів.
 Тема 8. Перспективи використання лучних фітоценозів у екологічному та аграрному менеджменті.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад.

Наочні методи: ілюстрування.

Практичні методи навчання: практичні завдання.

Частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи. Метод ситуаційного аналізу.

Інтерактивні методи: дискусії і групові обговорення.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до Силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перескладання

Усі навчальні завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу дирекції; практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%).

Порядок повторного проходження контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://bitly.ws/SUfG>) та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ» (<https://bitly.ws/TuYe>). Відповідно до локальної нормативної бази повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, котра формується директором факультету, за участю кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, яка отримана в результаті другого повторного складання екзамену є остаточною. Складання екзамену для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз на підставі заяви студента.

– щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно академічної доброчесності, що наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та семестрового контролю, контрольної роботи, результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної

	навчальної (творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення академічної недоброчесності здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати його.
– ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	Не дозволяються пропуски занять із неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності, при цьому здобувач має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.
– ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ \ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	Здобувачі мають право на зарахування результатів інформальної / неформальної освіти за освітнім компонентом, або його частиною, що регламентовано «Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ» (https://bitly.ws/SUg9). Із метою визнання та перезарахування результатів навчання, здобувач вищої освіти звертається до викладача, який відповідає за реалізацію освітнього компонента, із відповідними документами, що підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач (сертифікати, свідоцтва, довідки тощо).
– ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, силабусі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. У цій ситуації, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія в складі трьох осіб для проведення екзамену. У разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Григор'єв В.І., Огурцов Є.М., Бобро М.А., Міхеєв В.Г. Кормовиробництво та лукивництво: Навчальний посібник. За ред. Є.М. Огурцова. Харків: ХНАУ, 2021. 512 с.
2. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Львів: ЛНУ, 2020. 806 с.
3. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни
4. «Кормовиробництво і лукивництво» для здобувачів вищої освіти за освітньо- професійною програмою Агрономія спеціальністю 201 – Агрономія освітнього ступеня бакалавр. Антоненко О. Полтава: ПДАУ 2024. 89
5. «Кормовиробництво та лукивництво». Змістовий модуль 1. «Виробництво кормів на орних землях. Класифікація, поширення та поживність рослин польового кормовиробництва». 5.Методичні вказівки для виконання аудиторних та самостійних занять здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія». Л.А. Козак, М.Б. Грабовський, Ю.В. Федорук, В.С. Хахула за ред. Л.А. Козака. Біла Церква, 2023. 185 с. 10,11 ум. арк.
6. «Кормовиробництво та лукивництво». Змістовий модуль 2. «Лукивництво, кормові угіддя, поліпшення луків, створення культурних пасовищ і сіяних сінокосів». Методичні вказівки для

виконання аудиторних та самостійних занять здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія». Л.А. Козак, М.Б. Грабовський, Т.В. Панченко. Біла Церква, 2023. 138 с. 7,39 ум. арк.
https://drive.google.com/file/d/1JkIRyGKSh41LdI2rLxU47H2GhTFz_sEP/view?usp=drive_link

7. «Кормовиробництво та лукивництво». Змістовий модуль 3 «Біологічні та господарсько-економічні основи заготівлі різних видів консервованих кормів. Виробництво насіння кормових культур». Методичні вказівки для виконання аудиторних і самостійних занять здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія». Л.А. Козак, М.Б. Грабовський, Л.М. Качан, О.С. Городецький, за ред. Л.А. Козака. Біла Церква, 2023. 176 с.
https://drive.google.com/file/d/1aYiSIUgHYPlpK0IyBmiggf8NUD0wTbrD/view?usp=drive_link

Допоміжні

1. Антоненко О.А. Конкурсне випробування сортозразків стоколосу безостого Вісник Полтавської державної аграрної академії. Полтава : „Терра”, 2006, №3. С. 27 – 31
2. Антоненко О.А. Створення культурного пасовища в умовах Середнього Подніпров'я Вісник Полтавської державної аграрної академії. Полтава : „Терра”, 2005, №1. С. 48 – 51.
3. Базалій В.І., Зінченко О.І., Лавриненко Д.О., Салатенко В.Н., Коковихін С.В., Домарацький Є.О. Рослиництво. Одеса: Олді плюс, 2020. 520 с.
4. Балан В.М., Присяжнюк О.І., Балагура О.В., Карпук Л.М. Рослиництво основних культур. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2018. 384 с.
5. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Основи рослинництва і тваринництва Київ: Центр учбової літератури, 2014. 304 с.
6. Боговін А. В. Довідник по сіножатях і пасовищах / Боговін А. В., Макаренко П. С., Курган В. Г. та ін.; за ред. А. В. Боговіна. Київ: Урожай, 1990. 208 с.
7. Влох В.Г., Кириченко Н.Я., Когут П.М. Лукивництво. Київ: Вища освіта., 2003. 392 с.
8. Довідник по апробації сільськогосподарських культур. Київ: Урожай, 1980. 496 с
9. Довідник поживності кормів / За ред. М.М. Карпуся. Київ: Урожай, 1988. 400 с.
10. Єрмакова Л.М., Івановська Р.Т., Шевніков М.Я. Кормовиробництво. Київ: Інтас, 2008. – 396 с.
11. Зінченко Б.С. Багаторічні трави в інтенсивному кормовиробництві. Київ: Урожай, 1991. 192 с
12. Кургак В.Г. Лучні агрофітоценози. Київ: ДІА, 2010. 374 с.
13. Куценко О.М., Дмитришин М.Я., Ляшенко В.В. Найпоширеніші сільськогосподарські культури України. Полтава: ФОП Говоров С.В., 2015. 80 с.
14. Марініч Л. Г., Антоненко О. А. Вплив строків посіву на продуктивність стоколосу безостого в умовах Лісостепу України. Вісник ПДАУ. 2021. –С. 45-51
15. Петриченко В.Ф., Кургак В.Г. Культурні сіножаті та пасовища України. Київ: Аграр. наука, 2013. 432 с.
16. Рослиництво з основами кормовиробництва / О.М. Царенко, В.І. Троценко, Г.О. Жатова; За ред. Г.О. Жатової. Суми: ВТД Ун-ська книга, 2003. 384 с.
17. Слюсар І.Т., Вергунов В.А., Гаврилюк М.М. Лукивництво з основами насінництва. К.: Аграрна наука, 2001. 196 с
18. Марініч Л. Г. Оцінка загальної комбінаційної здатності та генетичний аналіз зразків стоколосу безостого методом діалельних схрещувань. Вісник Харківського Національного аграрного університету. Харків, 2019, № 1. С. 118-125.
19. Марініч Л. Г., Бараболя О. В., Кавалір Л. В. Вплив сортових особливостей селекційних зразків стоколосу безостого на довговічність і урожайність травостою. Вісник ПДАА. 2021. № 1. С 90-97. doi:10.31210/visnyk2021.01.10
20. Марініч Л. Г., Бараболя О. В., Кавалір Л. В. Порівняльна оцінка ефектів загальної комбінаційної здатності зразків стоколосу безостого методом полікросу та діалельного аналізу за елементами кормової та насінневої продуктивності. Вісник ПДАА. 2021. №2. С.74-81 doi: 10.31210/visnyk2021.02.09
21. Марініч Л. Г., Шакалій С. М., Баган А. В. Характеристика вихідного матеріалу стоколосу безостого для газонного використання. Вісник ПДАА. 2022. №4. С.19-25 doi: 10.31210/visnyk2022.04.02
22. Ласло О.О., Марініч Л. Г., Голуб-Маковецька І.А. композиційні суміші регуляторів росту та інокулянтів у технології вирощування органічної сої. Таврійський науковий вісник № 141. Частина 1.

C. 157-163. DOI <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.141.1.20>

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України – dir@dnsgb.kiev.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – nlu@csl.freenet.kiev.ua
3. Prometheus – український MOOC, що дає змогу безкоштовно створювати онлайн-курси за умови якісного та відповідного до цінностей ресурсу контенту.
4. AgriAcademy – унікальна освітня платформа української агробізнес-спільноти пропонує актуальні агрознання на безоплатних онлайн-курсах від кращих викладачів світу та України.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри рослинництва протокол від «28» серпня 2025 р. № 31

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Денна форма навчання			
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Поняття, класифікація та значення лучних фітоценозів.	4		4	5
Тема 2. Біологічна різноманітність луків: види рослин, їх структура та функції.	4	12	4	10
Тема 3. Фактори, що впливають на формування лучних фітоценозів: клімат, ґрунти, водний режим.	4	4		15
Тема 4. Агроекологічні аспекти використання луків та їх роль у кормовиробництві.	4	8	8	20
Тема 5. Методи дослідження лучних фітоценозів: польові спостереження, статистичний аналіз.	4	4	4	5
Тема 6. Консервація та відновлення природних луків: сучасні підходи та технології.	4	16		10
Тема 7. Вплив антропогенних чинників на стан та динаміку лучних фітоценозів.	4			25
Тема 8. Перспективи використання лучних фітоценозів у екологічному та аграрному менеджменті.	4	4		10
Разом	32	48	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Заочна форма навчання			
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи (контрольна)	Разом
Тема 1. Поняття, класифікація та значення лучних фітоценозів.	4		40	4
Тема 2. Біологічна різноманітність луків: види рослин, їх структура та функції.	4	14		18
Тема 3. Фактори, що впливають на формування лучних фітоценозів: клімат, ґрунти, водний режим.	4			4
Тема 4. Агроекологічні аспекти використання луків та їх роль у кормовиробництві.	4			4
Тема 5. Методи дослідження лучних фітоценозів: польові спостереження, статистичний аналіз.	4	14		18
Тема 6. Консервація та відновлення природних луків: сучасні підходи та технології.	4			4
Тема 7. Вплив антропогенних чинників на стан та динаміку лучних фітоценозів.	4			4
Тема 8. Перспективи використання лучних фітоценозів у екологічному та аграрному менеджменті.	4			4
Контрольна робота	40			40
Разом	32	28	40	100

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>денна форма ЗС(ННІАСЕ)_бд2025(ФК)</i>	
4	<p>Виконання вправ демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання в області лучних агроценозів: всі завдання виконані без помилок, що свідчить про глибоке розуміння системних знань у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p> <p>Під час виконання завдань здобувач проводить високоякісний аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички у агробіологічній класифікації, взаємовпливи між культурними рослинами і бур'янами, роль видів у агрофітоценозах.</p> <p>Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
3	<p>Виконання вправ демонструє хороший рівень виконання, з деякими незначними помилками.</p> <p>Під час виконання завдань здобувач проводить аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички у агробіологічній класифікації, взаємовпливи між культурними рослинами і бур'янами, роль видів у агрофітоценозах.</p> <p>Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
2	<p>Виконання вправ демонструє середній рівень, але з помилками, обмежене розуміння системних знань у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p> <p>Під час виконання завдань на середньому рівні аналізує та оцінює з допомогою структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p>
1	<p>Низький рівень досягнення результатів навчання: виконано лише одне завдання з суттєвими помилками, має початкові уявлення про знання у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p>
0	<p>Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів</p>
заочна форма 201 А_бз 2025	

19-24	<p>Виконання вправ демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання в області лучних агроценозів: всі завдання виконані без помилок, що свідчить про глибоке розуміння системних знань у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p> <p>Під час виконання завдань здобувач проводить високоякісний аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички у агробіологічній класифікації, взаємовпливи між культурними рослинами і бур'янами, роль видів у агрофітоценозах.</p> <p>Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
13-18	<p>Виконання вправ демонструє хороший рівень виконання, з деякими незначними помилками.</p> <p>Під час виконання завдань здобувач проводить аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички у агробіологічній класифікації, взаємовпливи між культурними рослинами і бур'янами, роль видів у агрофітоценозах.</p> <p>Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
7-12	<p>Виконання вправ демонструє середній рівень, але з помилками, обмежене розуміння системних знань у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p> <p>Під час виконання завдань на середньому рівні аналізує та оцінює з допомогою структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p>
1-6	<p>Низький рівень досягнення результатів навчання: виконано лише одне завдання з суттєвими помилками, має початкові уявлення про знання у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання</p>
0	<p>Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів</p>

Шкала та критерії та оцінювання опитування

Кількість балів	Опис критерію оцінювання
4	<p>Виконання опитування демонструє високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання в області лучних агроценозів: відповіді без помилок, що свідчить про глибоке розуміння системних знань у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між</p>

	<p>культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p> <p>Під час виконання опитування здобувач проводить якісний аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Це дозволяє йому враховувати перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички в агробіологічній класифікації, взаємовпливах між культурними рослинами і бур'янами, а також в оцінці ролі видів у агрофітоценозах. Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
3	<p>Виконання опитування демонструє добрий рівень знань, але містить деякі незначні помилки.</p> <p>Під час проходження опитування здобувач проводить якісний аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Він також враховує перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички в агробіологічній класифікації, аналізуючи взаємовпливи між культурними рослинами та бур'янами, а також оцінюючи роль видів у агрофітоценозах.</p> <p>Цей процес відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у сфері сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних питань в умовах невизначеності</p>
2	<p>Виконання опитування демонструє середній рівень знань, проте містить помилки та обмежене розуміння системних знань у формуванні лучних агрофітоценозів, взаємовпливів між культурними рослинами та бур'янами, їх біології, екології та впливу на агроєкосистеми, а також способів їх регулювання.</p> <p>Під час проходження опитування на середньому рівні здобувач аналізує і оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів та їх екологічні характеристики. Він також враховує перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, спираючись на прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p>
1	<p>Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення, виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня, допускає грубі помилки.</p>
0	<p>Відсутні відповіді, або зовсім не стосуються теми що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів</p>

Шкала та критерії та оцінювання виконання завдання самостійної роботи

Кількість балів	Опис критерію оцінювання
4	<p>Високий рівень виконання завдання самостійної роботи. Під час виконання завдань здобувач проводить високоякісний аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички у агробіологічній класифікації, взаємовпливи між культурними рослинами і бур'янами, роль</p>

	<p>видів у агрофітоценозах.</p> <p>Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
3	<p>Достатній рівень виконання завдання самостійної роботи. Під час виконання завдань здобувач проводить високоякісний аналіз і самостійно оцінює структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p> <p>Здобувач успішно застосовує практичні навички у агробіологічній класифікації, взаємовпливи між культурними рослинами і бур'янами, роль видів у агрофітоценозах.</p> <p>Це відбувається з урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі ведення сільського господарства, що сприяє вирішенню професійних проблем в умовах невизначеності.</p>
2	<p>Часткове розкриття теми, присутні значні прогалини. Під час виконання завдань на середньому рівні аналізує та оцінює з допомогою структуру та динаміку лучних екосистем, основні типи лучних фітоценозів і їх екологічні характеристики. Бере до уваги перспективи комплексного підходу до формування лучних фітоценозів, використовуючи прогресивний вітчизняний та європейський досвід.</p>
1	<p>Поверхневе висвітлення теми, майже без аналізу; хаотична структура роботи; значні прогалини у знаннях методів організації навчання; відсутність або недостатнє використання джерел інформації.</p>
0	<p>Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів</p>

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Кількість балів	Опис критерію оцінювання
30	<p>Виконані завдання контрольної роботи демонструють високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: здобувач демонструє глибокі системні фахові знання з вивчення прийомів оцінювання поживності, біологічних та екологічних особливостей кормових рослин, методів програмування їхньої врожайності, способів поліпшення і використання природних кормових угідь, основ створення на них високопродуктивних культурних пасовищ і сіножатей.</p> <p>Здобувач вищої освіти чітко виконує всі етапи контрольної роботи та демонструє високий рівень самостійності; вміє обґрунтувати основи створення кормової площі, біології і технології вирощування кормових культур, проводить детальний аналіз отриманих результатів; здатний інтегрувати отримані дані з теоретичними знаннями, роблячи обґрунтовані висновки.</p>
23-29	<p>Виконані завдання контрольної роботи демонструють достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання передбачає: фахові знання з вивчення прийомів оцінювання поживності, біологічних та екологічних особливостей кормових рослин, методів програмування їхньої врожайності, способів поліпшення і використання природних кормових угідь, основ створення на них високопродуктивних культурних пасовищ і сіножатей. Здобувач вищої освіти чітко виконує всі етапи контрольної роботи та демонструє високий рівень самостійності; вміє обґрунтувати основи створення кормової площі, біології і технології вирощування кормових</p>

	культур, здатний інтегрувати отримані дані з теоретичними знаннями, висновки загалом обґрунтовані, однак потребують додаткових деталей або аргументів.
28-22	Виконані завдання контрольної роботи демонструють середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має основи теоретичних знань з вивчення прийомів оцінювання поживності, біологічних та екологічних особливостей кормових рослин, методів програмування їхньої врожайності, способів поліпшення і використання природних кормових угідь. Здобувач вищої освіти виконує лише частину контрольної роботи або допускає суттєві помилки в процесі роботи; відзначається поверхневе розуміння матеріалу; висновки за результатами роботи є неповними або недостовірними.
21-1	контрольна робота демонструє низький рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти показує початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
0	Контрольна робота не виконана, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.